ദൈവത്തെ ചരിത്രത്തിലേക്ക് തുറന്നുവിടുക

CHRISTIAN
MUSICOLOGICAL
SOCIETY OF INDIA

ബിഷപ്പ്. ഡോ: പൗലോസ് മാർ പൗലോസ്

ബിഷപ്പ്. ഡോ: പൗലോസ് മാർ പൗലോസ് ഫൗണ്ടേഷൻ
ഫോർ സോഷ്യോ - കൾച്ചറൽ ഡവലപ്പ്മെന്റ്, തൃശ്ശൂർ

www.TheCMSIndia.org

CHRISTIAN
MUSICOLOGICAL
SOCIETY OF INDIA

ദൈവത്തെ ചരിത്രത്തിലേക്ക് തുറന്നുവിടുക

ബിഷപ്പ് പൗലോസ് മാർ പൗലോസ്

CHRISTIAN
MUSICOLOGICAL
SOCIETY OF INDIA

www.TheCMSIndia.org

ദൈവത്തെ ചരിത്രത്തിലേക്ക് തുറന്നുവിടുക

ബിഷപ്പ് പൗലോസ് മാർ പൗലോസ്

സമ്പാദനം : കെ.ജെ തോമസ്

CHRISTIAN
MUSICOLOGICAL
SOCIETY OF INDIA

പ്രസാധനം, വിതരണം
ബിഷപ്പ് പൗലോസ് മാർ പൗലോസ് ഫൗണ്ടേഷൻ
ഫോർ സോഷ്യോ-കൾച്ചറൽ ഡെവലപ്പ്മെൻറ്
തൃശൂർ

CHRISTIAN MUSICOLOGICAL SOCIETY OF INDIA
www.TheCMSIndia.org

CHRISTIAN MUSICOLOGICAL SOCIETY OF INDIA

title

dhaivathe charithrathilekku thurannu viduka

bishop poulose mar poulose

collection : k.j.thomas

language

malayalam

publishers, distributors

bishop poulose mar poulose foundation for socio-cultural development, thrissur

cover design
ravi padinjare

copy right
reserved

first impression
sept, 2000

type setting
sameeksha, tsr

printing
mar narsai offset, tsr

price
rs 60

CHRISTIAN MUSICOLOGICAL SOCIETY OF INDIA

www.TheCMSIndia.org

CHRISTIAN
MUSICOLOGICAL
SOCIETY OF INDIA

പ്രസാധക കുറിപ്പ്

ബിഷപ്പ് പൗലോസ് മാർ പൗലോസിന് കേരളത്തിലെ വൈദീകർക്കിടയിൽ സവിശേഷമായ സ്ഥാനമാണുള്ളത്. കൂദാശകളിലും പ്രാർത്ഥനകളിലും അനുഷ്ഠാനകർമ്മങ്ങളിലും മാത്രം അഭിരമിക്കാതെ ഭൂമിക്കു കീഴെയുള്ള സകല വിഷയങ്ങളിലും അദ്ദേഹം സാർത്ഥകമായി ഇടപെട്ടു. പ്രാർത്ഥനയെന്നാൽ പ്രവർത്തനമാണെന്ന് അദ്ദേഹം വ്യക്ത മാക്കി. സ്നേഹത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമായ ജീവിതദർശനമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻേറത്. സ്നേഹത്തിന് പകരമില്ല എന്ന് അദ്ദേഹം തൻെറ ധൈഷണിക ജീവിതത്തിലൂടെ നമ്മെ അറിയിച്ചു.

ബിഷപ്പ് പൗലോസ് മാർ പൗലോസ് അനാഥ മന്ദിരങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചില്ല. അവശരെ ശുശ്രൂഷിക്കുന്ന ആലയങ്ങൾക്ക് അധിപനായില്ല. എന്നാൽ എല്ലാവരും പുഞ്ചിരിക്കുന്ന ഒരു വ്യവസ്ഥയെ സ്വപ്നം കണ്ടു. അങ്ങനെ കേരളത്തിലെ വൈദീകർക്കിടയിൽ സാമൂഹികമായ അവബോധവും നിശിതമായ ഉൾക്കാഴ്ചയുമുള്ള അപൂർവ്വ ഇനമായി അദ്ദേഹം മാറി.

കടുത്ത ആത്മവിമർശനം ബിഷപ്പിൻെറ സവിശേഷതയായിരുന്നു. ആത്മീയരോഗികൾക്കുള്ള മരുന്നുഷാപ്പല്ല ക്രൈസ്തവസഭ എന്ന് സുധീരം പ്രഖ്യാപിച്ച ബിഷപ്പിൻെറ പ്രഭാഷണങ്ങളാണ് ഈ പുസ്തകത്തിൽ സമാഹരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ പ്രഭാഷണങ്ങളിൽ ഭൂരിഭാഗവും ഞായറാഴ്ചകളിലെ കുർബ്ബാനകളിൽ നടത്തപ്പെട്ടവയാണ്. ബിഷപ്പിൻെറ ജീവിതദർശനം തന്നെയാണ് പ്രസംഗങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുത്തതിലെ മാനദണ്ഡം.

ഈ പുസ്തക പ്രസിദ്ധീകരണത്തിന് ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങളും സഹായങ്ങളും ചെയ്തുതന്ന ബിഷപ്പ് പൗലോസ് മാർ പൗലോസ് ട്രസ്ററ് സെക്രട്ടറി ബിഷപ് യൂഹന്നാൻ മാർ മിലിത്തിയോസ്, ശ്രീ. കെ. ഗിരീഷ് കുമാർ, പ്രൊഫ. വി.ജി തമ്പി എന്നിവരോട് ഫൗണ്ടേഷൻ ഏറെ കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഈ പ്രഭാഷണങ്ങൾ തേടിപ്പിടിക്കാൻ തോമസ് നീണ്ട 10 വർഷങ്ങൾ അലയുകയായിരുന്നു. അയാൾ തിരുമേനിയെ അനുധാവനം ചെയ്തു. തിരുമേനിയുടെ മരണശേഷം ഈ ലോകത്തിൽ തോമസ് (നമ്മളും) ആരെയാണ് പിന്തുടരേണ്ടത്? അങ്ങനെയൊരാൾ എന്നാണുണ്ടാവുക?

തിരുമേനിയുടെ ധന്യമായ ഓർമ്മക്കു മുന്നിൽ പ്രണാമം.

ബിഷപ്പ് പൗലോസ് മാർ പൗലോസ് ഫൗണ്ടേഷൻ
ഫോർ സോഷ്യോ–കൾച്ചറൽ ഡെവലപ്പ്മെൻറ് പ്രവർത്തകർ

www.TheCMSIndia.org

1941 സെപ്തംബർ 14ന് തൃശൂരിൽ ചിറയത്ത് കോനിക്കര അന്തോണിയുടേയും കൊച്ചുമറിയത്തിൻേറയും മകനായി ജനനം. തൃശൂർ കാൽഡിയൻ സിറിയൻ ഹൈസ്ക്കൂളിലും സെൻറ് തോമസ് കോളേജിലുമായി പ്രാഥമിക പഠനം. സെറാംപൂർ യൂണിവേഴ്സിററിയിൽ ദൈവശാസ്ത്ര പഠനം. അമേരിക്കയിലെ പ്രിൻസ്ററൺ തിയോളജിക്കൽ സെമിനാരിയിൽനിന്നും ദൈവശാസ്ത്രത്തിൽ മാസ്ററർ ബിരുദം. 1976ൽ കാലിഫോർണിയയിൽ ബർക്കിലിയിലെ ഗ്രാജുവേററ് തിയോളജിക്കൽ യൂണിയനിൽ നിന്ന് ഡോക്ടറേററ്. വിഷയം A Bonhoefferian Corrective of Karl Marx's Critique of Religion.

1958ൽ വൈദികവൃത്തിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. 65ൽ പൂർണ്ണവൈദികനായി. 68ൽ പൗരസ്ത്യ കൽദായ സുറിയാനി സഭയിലെ ബിഷപ്പായി. രണ്ടുതവണ എസ്.സി.എം കേരള ശാഖയുടെ ചെയർമാനായി. ക്രൈസ്തവ സമാധാന സംഘടനയുടെ ഇന്ത്യയിലെ പ്രസിഡൻറായും ലോക ക്രൈസ്തവ വിദ്യാർത്ഥി ഫെഡറേഷൻെറ ചെയർമാനായും സേവനമനുഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സ്വാതന്ത്ര്യമാണ് ദൈവം, നിശബ്ദരായിരിക്കാൻ നിങ്ങൾക്കെന്തധികാരം, ചെറുത്തുനില്പിൻെറ സംസ്കാരം, Spirituality for stuggle എന്നിവയാണ് കൃതികൾ.

മരണം 1998 മാർച്ച് 24ന്.

CHRISTIAN MUSICOLOGICAL SOCIETY OF INDIA

www.TheCMSIndia.org

CHRISTIAN
MUSICOLOGICAL
SOCIETY OF INDIA

കെ.ജെ തോമസ്
കുററിക്കാടൻ വീട്
മൈനർ റോഡ്
നടത്തറ
തൃശൂർ - 680751

ബിഷപ്പിൻെറ പാവനസ്മരണയ്ക്കു മുന്നിൽ

വളരെയധികം ഉൽകണ്ഠയോടും അത്രയധികം സന്തോഷത്തോടെയുമാണ് ഈ പ്രഭാഷണങ്ങൾ പകർത്തിയെടുത്തത്. വേണമെങ്കിൽ അരക്കിറുക്ക് എന്നുപറയാം! പക്ഷേ അതിനു പ്രേരിപ്പിച്ചത് ഒരിക്കലും ബിഷപ്പ് എന്ന വ്യക്തിയെ പൂജിക്കാനുള്ള ആഗ്രഹമായിരുന്നില്ല. ആ പ്രഭാഷണങ്ങളിലെ ആശയലോകത്തോട് എനിക്കുണ്ടായിരുന്ന ആത്മൈക്യം എന്നെ അതിലേക്കെത്തിക്കുകയായിരുന്നു.

18-ാം വയസ്സിൽ ഞാൻ പബ്ലിക് ലൈബ്രറിയിൽ അംഗമായി. അന്ന് എനിക്ക് ഒരു പീടികയിലായിരുന്നു ജോലി. ഞായറാഴ്ചയാണ് പുസ്തകം എടുക്കുവാൻ ലൈബ്രറിയിലേക്ക് പോകുക. പോകുന്ന വഴിക്ക് വലിയപള്ളിയിൽ കുർബാനയ്ക്ക് കയറും. പുറത്തെ സൈക്കിളിൽ വെച്ചിരിക്കുന്ന പുസ്തകം ആരും മോഷ്ടിക്കരുതേ എന്ന പ്രാർത്ഥനയായിരുന്നു കുർബ്ബാന സമയത്ത് എനിക്കുണ്ടായിരുന്നത്. ആ കുർബ്ബാനകളിൽ വെച്ചാണ് ഞാൻ തിരുമേനിയെ ആദ്യമായി ശ്രവിക്കുന്നത്. പതിനഞ്ചോ ഇരുപതോ മിനുറ്റ് നീണ്ടുനിൽക്കുന്ന ലഘുപ്രഭാഷണമായിരുന്നു തിരുമേനിയുടേത്. എന്നാൽ അതു കഴിയുമ്പോഴേയ്ക്കും പുസ്തകത്തിൻെറ കാര്യം ഞാൻ മറക്കും. പുതിയ ഒരു വെളിച്ചം എന്നെ ചൂഴ്ന്നു നിൽക്കുന്നതായി എനിക്കു തോന്നും!

www.TheCMSIndia.org

CHRISTIAN MUSICOLOGICAL SOCIETY OF INDIA

ഉള്ളടക്കം

1	സഭയുടെ വാതായനങ്ങളെ തുറക്കുക	21
2	മതാത്മകതയുടെ വിശുദ്ധി	23
3	മതം മനുഷ്യരെ പീഡിപ്പിക്കുന്നു	25
4	പോരാട്ടമാകേണ്ട മതജീവിതം	28
5	നമ്മുടെ ആത്മീയത	31
6	ദൈവത്തിൻെറ ജാതിയെന്ത്?	32
7	വിഭജിക്കപ്പെടുന്ന ക്രിസ്തുശരീരം	34
8	നിങ്ങളുടെ അപ്പം പങ്കുവെക്കുക	37
9	ക്രിസ്തുവിനെ വിറ്റഴിക്കുന്നു	40
10	ഷോപ്പിങ് ക്രിസ്മസ്	43
11	ദരിദ്രനെ സഹായിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ദാരിദ്ര്യത്തെ ഇല്ലാതാക്കാൻ പോരാടുക	45
12	സഭയും ദാരിദ്ര്യവും	48
13	നിൻെറ ദാസനെ സ്വതന്ത്രനാക്കുക	50
14	ചിന്തയെ പുതുക്കുക	53
15	നോമ്പുകാല ചിന്തകൾ	56
16	ഇടവക - ഒരു പ്രസ്ഥാനം	61
17	ഉയിർപ്പ് - ഒരു വിശ്വാസ പ്രഖ്യാപനം	63
18	സ്വർഗരാജ്യമെന്നാൽ	66
19	നമ്മുടെ പെരുന്നാളുകൾ	68
20	ചൂട്ടിൻെറ വെളിച്ചം	72

CHRISTIAN MUSICOLOGICAL SOCIETY OF INDIA

www.TheCMSIndia.org

CHRISTIAN MUSICOLOGICAL SOCIETY OF INDIA

അവതാരിക

ജീവിതായോധനത്തിൻെറ ആറുദിവസത്തെ തിരക്കിനൊടുവിൽ വീണുകിട്ടിയ ഏഴാംദിവസം ഞായറാഴ്ച രാവിലെ പതിവിൻപടിയുള്ള വായനശാലാ സന്ദർശനത്തിനായി തൻെറ പഴയ സൈക്കിളിൽ തൃശൂരിലേക്കുള്ള യാത്രാമദ്ധ്യേയാണ് അന്നൊരുനാൾ പള്ളിയുടെ പ്രസംഗപീഠത്തിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമായൊരു ശബ്ദം തോമസ് കേട്ടത്. അല്പസമയം ശ്രദ്ധിച്ചുനോക്കി: ചെറുപ്പക്കാരനായ ബിഷപ്പ് പുതിയൊരു ശൈലിയിൽ വേദപ്രഭാഷണം നടത്തുന്നു, കുർബാന മദ്ധ്യേ!

ഏതെങ്കിലും ചെറുകഥയുടെ പ്രാരംഭ വാചകമല്ല മുകളിൽ കുറിച്ചത്. തൃശൂർ ജില്ലയിലെ നടത്തറ സ്വദേശി കുററിക്കാടൻ ജോണിൻേറയും റോസിയുടേയും മകൻ തോമസിൻെറ ബിഷപ്പ് പൗലോസ് മാർ പൗലോസുമായുള്ള പ്രാരംഭ ഇടപെടലിൻെറ രേഖാചിത്രമാണിത്. അതൊരാരംഭമായിരുന്നു. തുടർന്ന് പലയിടത്തും ബിഷപ്പിൻെറ വാക്കുകൾ മനഃപൂർവ്വം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. വലിയ വിദ്യാഭ്യാസമൊന്നുമില്ലാത്ത തനിക്ക് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞ എല്ലാ വാക്കുകളും മനസിലായിട്ടില്ല; എന്നാൽ അടിസ്ഥാന സന്ദേശങ്ങളൊന്നും ഗ്രഹിക്കാതിരുന്നിട്ടുമില്ല. പിന്നീടെപ്പോഴോ അതൊരു സ്വഭാവമായിതീരുകയായിരുന്നു, ബിഷപ്പിൻെറ പ്രസംഗം സമീപപ്രദേശത്തെവിടെ ഉണ്ടായാലും സ്വന്തം സൈക്കിൾ ചവുട്ടി അവിടെ കൃത്യസമയത്ത് എത്തിചേരുകയും വള്ളിപുള്ളിവിസർഗം വിടാതെ ശ്രദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നത്. മാത്രമല്ല തനിക്ക് മനസിലായത് കുറിച്ചിടാനും തുടങ്ങി. അങ്ങിനെ പതിനാല് ഒറ്റവര നോട്ടുപുസ്തകങ്ങൾ നിറയെ കുറിപ്പുകളായി. ആ കുറിപ്പുകളിൽ ചിലതാണ് ഈ ചെറുഗ്രന്ഥത്തിനാധാരം. ഇതൊരു തുടക്കം മാത്രം, ശേഷിക്കുന്നവയും അനുക്രമമായി പ്രസിദ്ധീകരിക്കാനാണാഗ്രഹം എന്ന് പ്രസാധകർ.

കാലത്തിൻെറ യവനികക്കപ്പുറത്തേക്ക് അകാലത്തിൽ തിരോഭവിച്ച വ്യത്യസ്ഥമായൊരു ശബ്ദത്തിനുടമയായിരുന്നു ബിഷപ്പ് ഡോ.പൗലോസ് മാർ പൗലോസ്. ഇദ്ദേഹം സാധാരണക്കാരനായൊരു ക്രിസ്ത്യാനിയിൽ ഉണ്ടാക്കിയ സ്വാധീനത്തിൻെറ സാക്ഷിപത്രമാണീ പുസ്തകം. പള്ളി പ്രസംഗങ്ങളിൽ പതിവായി കേൾക്കാറുള്ളത് വേദഭാഗങ്ങളുടെ 'അന്തരീക്ഷത്തിൽ തൂങ്ങിനില്ക്കുന്ന' വ്യാഖ്യാനങ്ങളും, അങ്ങേലോകത്തെ സന്തോഷാതിരേകത്തിൻെറ വിശദാംശങ്ങളും, സഭാനിയമങ്ങളുടെയും ചട്ടങ്ങളുടെയും ആചാരങ്ങളുടെയും നൂലാമാലകളുടെ മടുപ്പിക്കുന്ന വിശദാംശങ്ങളും, പാപികളെ! എന്നലറികൊണ്ടുള്ള ആക്രോശങ്ങളും, പിരിവു നൽകുന്നതിൻെറ മഹത്വവും ഒക്കെയാണ്. എന്നാൽ ബിഷപ്പ് ഇക്കാ

www.TheCMSIndia.org

CHRISTIAN
MUSICOLOGICAL
SOCIETY OF INDIA

40

കഷ്ടതകൾ ഏറ്റെടുക്കാൻ തയ്യാറാവുക

1989 വർഷാവസാനദിവസം വലിയ പള്ളിയിൽ ചെയ്ത കുർബ്ബാന ധ്യാനപ്രസംഗത്തിൽ നിന്ന്

ഈ വർഷത്തിലെ അവസാന ദിവസമാണല്ലോ ഇന്ന്. കഴിഞ്ഞുപോയ വർഷത്തിലേക്ക് ഒന്നു തിരിഞ്ഞു നോക്കുകയാണെങ്കിൽ നമുക്ക് വിജയത്തിൻേറയും പരാജയത്തിൻേറയും നേട്ടത്തിൻേറയും കോട്ടത്തിൻേറയും വലിയൊരു പട്ടിക നിരത്തുവാനുണ്ടാകും. നാം ജീവിതത്തിന്റെ ഒരു പാർട്ട്ടൈം സ്റ്റോക്കെടുപ്പ് നടത്തുകയാണ്. പോയവർഷത്തിലെ നല്ല കാര്യങ്ങൾ നമുക്ക് വീണ്ടും ആവർത്തിക്കാം. പക്ഷെ പോയ വർഷത്തെ വിജയങ്ങളെകുറിച്ച് ഊറ്റം കൊണ്ടും പരാജയങ്ങളെ കുറിച്ച് ദുഃഖിച്ചും ഇരിക്കലല്ല നാം പുതുവർഷത്തിൽ ചെയ്യേണ്ടത്. ഭാവിയുടെ വിധാതാവും പ്രത്യാശയുമായ ദൈവത്തിലായിരിക്കണം നമ്മുടെ ആശ്രയം. പലരും പുകവലിക്കുന്നത് നിറുത്തുക, മദ്യപാനം പാടെ ഒഴിവാക്കുക, രാവിലെ നേരത്തെ ഉണരുക....എന്നിങ്ങനെ ചില അല്ലറ ചില്ലറ കാര്യങ്ങളാണ് പുതുവർഷത്തേക്കായി തങ്ങളുടെ ദിനചര്യയിൽ മാറ്റം വരുത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇത്തരം ക്രമീകരണങ്ങൾ നല്ലതുതന്നെ. പക്ഷെ ദൈവഹിതം മനസിലാക്കി പ്രവർത്തിക്കുവാനും ആവശ്യമെങ്കിൽ കഷ്ടനഷ്ടങ്ങൾ സഹിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ മുന്നോട്ടു നടക്കാനും നമുക്ക് കഴിയണം.

നമ്മിൽ പലരും നാളെ മുതൽ ചെയ്യുവാൻ പോകുന്ന ഒരു പ്രധാന കാര്യം പത്രങ്ങളിലും ആഴ്ചപ്പതിപ്പുകളിലും കാണുന്ന നക്ഷത്രഫലങ്ങൾ എഴുതിവെക്കലും ഒത്തു നോക്കലുമായിരിക്കും. എന്നാൽ വേദപുസ്തകപ്രകാരം നക്ഷത്രങ്ങൾ മനുഷ്യന് ലഭിച്ചിട്ടുള്ളത് പ്രകാശം ലഭിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയാണ്. അല്ലാതെ നക്ഷത്രങ്ങൾ മനുഷ്യന്റെ ഭാവി ഒരിക്കലും നിയന്ത്രിക്കുന്നില്ല. അങ്ങിനെ നിയന്ത്രിക്കുന്നണ്ടായിരുന്നു എങ്കിൽ ഭാരതത്തിൻെറ ഭാവികാലങ്ങളിലുള്ള ഗുണദോഷങ്ങൾ എല്ലാം തന്നെ പ്രവചിച്ചു കൂടെ? 1995 വരെയും അല്ല 2000 ആണ്ട് വരെത്തന്നെയുള്ള ഭാരതത്തിൻെറ ഭാവി ഇപ്പോൾ എഴുതിവക്കുവാൻ കഴിയുമല്ലോ.

പലരും നക്ഷത്രഫലങ്ങളിൽ ആശ്വാസം കൊള്ളുന്നു. കാരണം വളരെ ലളിതം. ഫലം വായിച്ചവർക്ക് തനിക്ക് അടുത്ത ദിവസങ്ങളിൽ ദോഷമാണ് ഉള്ളതെങ്കിലും യാതൊന്നും പ്രവർത്തിക്കാതിരിക്കാം. കാരണം

www.TheCMSIndia.org

CHRISTIAN
MUSICOLOGICAL
SOCIETY OF INDIA

ദൈവത്തെ ചരിത്രത്തിലേക്ക് തുറന്നുവിടുക

CHRISTIAN
MUSICOLOGICAL
SOCIETY OF INDIA

അഗതികളോടും ദരിദ്രരോടും നിന്ദിതരോടും പക്ഷം ചേരുന്നിടത്താണ് മതത്തിൻെറ ആത്മാവ് ജ്വലിക്കുക എന്ന് ഉറച്ചു വിശ്വസിക്കുകയും സമരം ചെയ്യുന്നവ നല്ല സമരം ചെയ്യാൻ കാരണമുണ്ടാക്കുന്നവനാണ് കുറ്റവാളി എന്ന് അസന്ദിഗ്ദ്ധമായി പ്രഖ്യാപിക്കുകയും സംഘടിത മതത്തിൻെറ വ്യവസ്ഥാപിത ഘടനകളെ പള്ളിനടയിൽവെച്ചു തന്നെ ചോദ്യം ചെയ്യുകയും ചെയ്ത ബിഷപ്പ് പൗലോസ് മാർ പൗലോസിൻെറ 40 കരുത്തുറ്റ പ്രസംഗങ്ങളുടെ സമാഹാരം.

ബിഷപ്പ് ഡോ.പൗലോസ് മാർ പൗലോസ് ഫൗണ്ടേഷൻ
ഫോർ സോഷ്യോ-കൾച്ചറൽ ഡവലപ്മെൻറ്, തൃശൂർ

വില 60 രൂപ

www.TheCMSIndia.org

CHRISTIAN
MUSICOLOGICAL
SOCIETY OF INDIA

For further information
regarding this text
Please contact
library@thecmsindia.org

Please join the
'CMSI Benefactors Club'
and support the ongoing projects of
Christian Musicological Society Of India

- DIGITAL LIBRARY
- ARAMAIC PROJECT
- ENCYCLOPEDIA OF SYRIAC CHANTS
- MUSIC ICONOGRAPHY
- CHRISTIAN ART
- RESOURCE FOR RESEARCHERS